

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: **OPONENTSKÝ**

Název	Analýza rizikových faktorů užívání návykových látek u dětí z dětských domovů v Jižních Čechách
Autor	Jiřina Majerová
Vedoucí práce	Mgr. Lenka Šťastná, Ph.D.
Oponent práce	PhDr. Monika Nevoralová

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
Abstrakt Jsou jasně stanoveny cíle práce případně výzkumné otázky či hypotézy? Jsou popsány hlavní použité metody? Jsou uvedeny hlavní poznatky a jejich praktické implikace?	Přiměřená úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí (3) Abstrakt má zachovanou danou strukturu. U jednotlivých složek jsou uvedeny základní informace ve velmi stručné podobě.	3/ max. 5
Odůvodnění a rešerše odborné literatury Je zdůvodnění práce logické? Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? Byl dosavadní výzkum podroben kritice?	Přiměřená úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno (5-8). Vzhledem k danému tématu „Analýza rizikových faktorů užívání návykových látek u dětí z dětských domovů“ autorka nezmínila, zda byly provedeny nějaké výzkumy týkající se užívání návykových látek u dětí z dětských domovů, zda existují nějaké statistické údaje, které by dokládaly (ať už v našem prostředí či v zahraničí), že děti žijící v dětských domovech jsou rizikovější v této oblasti (ať už vzhledem k jejich rodinné anamnéze, osobnostním dispozicím či skutečnosti, že žijí mimo rodinu, v dětském domově atd.). Co se týká struktury práce, tak jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Autorka se	8/ max. 20

	velmi podrobně věnuje teoretickému zpracování období adolescence, rizikovému a problémovému chování, poruchám chování a prevenci. Teoretická část vzhledem ke studovanému tématu však postrádá kapitulu věnující se problematice dětí z dětských domovů, autorka se věnuje pouze charakteristice dětských domovů. Chybí propojení zpracovaných teoretických kapitol (obecné zpracování adolescence, rizikového a problémového chování atd.) s klientelou dětských domovů. Nejsou zmíněny teoretické koncepty, ze kterých by bylo patrné, že děti z dětských domovů jsou rizikové vzhledem k užívání návykových látek. Není zmíněna literatura, která by se tímto fenoménem zabývala, popř. není konstatováno, že takováto literatura neexistuje.	
Logika struktury práce Má práce logickou strukturu? Byly zdroje použitých dat (účastníci výzkumu) zvoleny tak, aby minimalizovaly riziko biasu? Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? Byla velikost vzorku opodstatněná?	Dobrá úroveň – všechny použité klíčové postupy jsou podrobně popsány. Použité metody odpovídají současné vědecké praxi (9-12). Práce je logicky a přehledně strukturovaná. Pečlivě je zpracována kapitola věnující se sběru a zpracování dat. Autorka popisuje, jak postupovala při přípravě a realizaci výzkumu krok za krokem. Zmiňuje i úskalí, se kterými se setkala při zadávání dotazníku SURPS, a jak se s nimi vypořádala. Do výzkumných otázek autorka zahrnuje i otázky týkající se dotazníku SURPS (3. a 4. výzkumná otázka) – které se primárně netýkají studovaného tématu práce a v práci není nikde zmíněno jejich opodstatnění – důvod, proč chce autorka i toto zjišťovat. Výběrový soubor tvořili adolescenti ve věku 11-16 let, autorka nezmiňuje důvody, proč do výběrového souboru nebyli zahrnuti i adolescenti starší šestnáct let – vzhledem k vymezení adolescence od Macka (2003), které uvádí v teoretické části. Pro lepší orientaci bych doporučovala u grafů uvádět názvy jednotlivých os.	12/ max. 20
Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků Jsou závěry prezentovány srozumitelně? Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? Jsou závěry korektní?	Přiměřená úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce jsou zmíněny některé z jejich hlavních slabých a silných stránek (15-20). Autorka věnovala více prostoru teoretické části práce na úkor praktické. Výsledky práce jsou zpracovány v samostatné kapitole. Autorka se v práci velmi málo věnuje diskusi výsledků práce vzhledem k teorii, nevěnuje příliš pozornosti interpretaci dat. Autorka některé výsledky diskutuje už v kapitole „Výsledky práce“ a v samostatné kapitole „Diskuse výsledků“ se již diskusi nevěnuje. Doporučovala bych pro lepší orientaci a přehlednost tyto kapitoly nepropojovat a v kapitole Výsledky se věnovat popisu výsledků	18/ max. 30

Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?	a v kapitole Diskuse výsledků provést diskusi výsledků vzhledem k teoretickým poznatkům. V diskusi výsledků ani v závěrech nejsou příliš uvedeny odpovědi na výzkumné otázky týkající se dotazníku SURPS (3. a 4. výzkumná otázka). Autorka pouze zmiňuje nejasnosti, které vyplynuly při zadávání dotazníků respondentům a návrhy změny. V celé práci jsem nenalezla odpověď na výzkumnou otázku „Bylo by možné výsledky tohoto dotazníkového šetření využít pro zvýšení efektivity primárně preventivních programů v dětských domovech?“. Nad silnými a slabými stránkami své práce se autorka příliš nezamýšlí.	
Etické aspekty práce	Výborná úroveň - etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Práce bere v potaz celý společensko-kulturní dopad práce (8-10). Etické aspekty práce jsou dostatečně ošetřeny. V plné míře jsou ošetřeny zájmy účastníků výzkumu.	10/ max. 10
Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce.	Dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru. Práce je zpracována na dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady strukturace textu (6-10). Autorka se ve své práci zabývá zajímavým tématem. Celkově je práce zpracována na dobré úrovni. Nedostatky se vyskytly v obecném pojetí tématu v teoretické části, nepropojení obecných témat s cílovou skupinou, které se studie týkala – děti z dětských domovů. Zároveň autorka nevěnovala v praktické části příliš prostoru diskusi a interpretaci získaných dat. Výsledky mohou být cenným přínosem pro odborníky zabývající se prevencí rizikového chování a pro vedení dětských domovů. Pokud by se autorka v budoucnosti chtěla zabývat problematikou užívání návykových látek u dětí z dětských domovů, doporučovala bych do výzkumných metod zahrnout i další nástroje sběru dat – např. dotazník na užívání návykových látek, dotazník zjišťující anamnestické údaje apod.	10 / max. 15

Celkové hodnocení úrovně práce

Komentář oponenta (celkové shrnující hodnocení, poznámky)	
Doplňující otázky k obhajobě	a) Čím si vysvětlujete zjištění Vaší studie? Že děti z dětských domovů nevyšly jako rizikovější? b) Uvažovala jste doplnit výzkumné metody i o další nástroje sběru dat – např. dotazník na užívání návykových látek, dotazník zjišťující anamnestické údaje apod.?
Body celkem	61 / max. 100 bodů
Navrhované hodnocení	<i>práci doporučuji k obhajobě, celkově hodnotím velmi dobře</i>
Datum	6.1.2012
Jméno a příjmení, podpis	PhDr. Monika Nevoralová

Klasifikace bakalářské práce podle bodového hodnocení

Výsledná známka	Bodové rozpětí
Výborně	100–81
Velmi dobře	80–61
Dobře	60–41